

Correspondența Română

APARE IN TOATE ȚILELE DE LUCRU

ABONAMENTE

LA

Correspondența Română

ROMANIA SI TERILE VECINE	IN STRĂINATATE
Pe 12 luni 30 lei	Pe 12 luni 40 lei
„ 6 „ 15 „	„ 6 „ 20 „
„ 3 „ 8 „	„ 3 „ 10 „

TARIFUL ANUNȚURILOR

Pe paginile 7 și 8 linia 40 bani.

Pe celelalte pagini după invoială.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA

Bulevardul Elisabeta 117

Apropiindu-se sfârșitul anului, rugăm pe aceia dintre abonații noștri, cărora le expiră abonamentul la 31 Decembrie, să și-l reînnoiască cât mai curând, pentru a expedițiunea să se poată face regulat.

Reducem de la 1 Ianuarie abonamentul și pentru țările învecinate cu România la 30 lei pe un an, 15 lei pe o jumătate de an și 8 lei pe un pătrar de an.

Rugăm deci cu atât mai virtos pe cititorii noștri din România să stăruie între amicii și cunoscuții lor, ca să le sprijinească în greaua noastră întreprindere.

Administrațiunea.

București, 23 Decembrie.

Abia se încheiase procesul «Replicei» cu africoșata osindă rostită de Curtea cu jurăți din Cluj, când într'acelaș oraș s'a făcut în partea Maghiarilor o a doua manifestațiune de ură în potruva neamului românesc.

Un domn Nicolae Bartha, membru în congregațiunea comitatensă, cum ar fi la oî consiliul județean, a presintat aceleî congregațiunii o propunere pentru a stăvili agitațiunea daco-română, cum îi dicea mișcării naționale române, căreia, ca e regulă, îi atârână și calificativul de «irredentistă». Propunerea d-lui Bartha poria de la constatarea, că ori-câte piedeci pus Maghiarimea stăpânitoare desvoltă-ri simțului național și culturai printre românii ardeleni, munca toată i-a fost e-a surda, și ajungea la încheierea călță cale de isbândă nu rămâne ađi Maghiarilor de cât silnicirea violentă, stăr-irea „agitatorilor», — adecă pe românește curat, stîrpirea violentă a tuturor amenilor mai răsăriți din poporul românesc de dincolo, care ađ dragoste pentru neamul lor și luptă să-i câștigate drepturile la viața vrednică în lume. Pe de-asupra idecata, s'ar părea că propunerea d-lui Bartha era cel puțin inutilă. Intradeveru de erî, nu de alaltăeri, ci tot-de-a-unaolența a fost arma Maghiarilor stăpân-ori în potruva neamului românesc, pe

care l'au isbit fără de cumpăt și în oam-eniî seî de frunte și în averea câștigată cu multă sudoare și strădanie. Cu câte-va țile mai nainte, violența maghiară ear se manifestase indetul, la procesul «Repl-icei». Dar, aceasta nu ajungea d-lui Bartha. Cât sunt de silnice, de nedrepte și de părtinitoare legile sub care trăesc bieții Români ardeleni, d-l Bartha cerea să se facă și mai nedrepte, și mai părtinitoare, și mai silnice. In deosebi, d-sa cerea să se agraveze chiar și patenta absolutistă de presă, în vigoare până ađi încă în Ardeal, — patentă în puterea căreia stați la puș-cărie gazetarii români, ear gazetele române ađ fost suprimate. D-l Bartha cerea înse ca așa măsuri să se ia încât nici să mai cuteze Românii a tipări ceva în Ardeal, care să nu preamărească pe Maghiari. Propunerea d-sale, bine circumstanțiată, ducea drept și neocolit la acest sfârșit. Mai departe apoi, d-l Bartha cerea măsuri excepționale contra conducătorilor români. Știa d-sa că șefii actuali ai partidului național vor fi duși la Cluj, pentru că ađ mers să se plângă Capului Statului contra nedreptăților, sub care geme neamul românesc în Ungaria. — Inse nu era satisfacut cu atât. — Dacă se suprimă un conducător, ese altul, dicea d-sa în propunerea făcută congregațiunii cămitatense din Cluj; trebuie înse ca cei suprimați să nu mai poată fi înlocuiți. — In fine, și într'alte privințe cerea d. Bartha măsuri riguroase. Preoții români trebuiau strinși în clește; învățătorii români, ori desființați odată cu scoalele române, ori siliți să fie agenți ai supremației maghiare; băncile române trebuiau de-a dreptul suprimate. Era cu un cuvint propunerea d-lui Bartha rodul celui mai bolnav șovinism, resulta-tul celei mai învrăjbite urî imbinată cu spaima mare care-l stăpânește pe d. Bartha, și pe toată clasa de usupritori din care face parte, că mișcarea națională română curind le va smulge din mână puterea de a despuia și de a-și croi traiu lesne și mândru pe spinarea neamului românesc. In aplausele frenetice ale membrilor con-gregațiunei, toți Maghiari, deși Clujul este un comitat aproape curat românesc, pro-punerea a fost primită și s'a hotărît ca ea să fie oficial împărțășită Camerei deuta-ților din Pesta, pentru ca acea să știe ast-fel care sunt dorințele Maghiarilor arde-lenî cu privire la chestia naționalităților și să facă legi pentru a le satisface.

Atât era de sêlbatecă propunerea d-lui Bartha, în cât chiar cei din Pesta n'au putut s'o aprobe. Cu toate că mare parte, cea mai mare parte din cererile făcute în congregațiunea comitatensă clujeană sunt de mult și continuu aplicate ca sistem de guvernămint în Ardeal, cei din Peșta s'a

grăbit totuși să desaprobe propunerea lui Bartha și să-l numească pe acesta maniac. Iși merita omul numele, căci în ura sa de stăpânitor prea da pe față tot rostul poli-ticeî de asuprire maghiară. Cădea de alt-cum prea în vremi nepotrivite acea propu-nere, atunci când guvernul maghiar vroia să facă pe lume a crede, că el umblă cu gânduri de pace față cu Românii, pentru ca să lege de ochi astfel și pe Români și pe lumea cea-laltă.

Un lucru curios însă, a fost că, deși Pesta desaproba propunerea lui Bartha, oficialii Maghiari din Ardeal o susțineau și o susțin încă din resputeri. Câte-va sêp-tămâni după adoptarea ei în Cluj, congre-gația comitatensă a Făgărașului—alt comi-tat curat românesc și ai căruia represen-tanți sunt în majoritate, prin fraudă și si-luire, neaoși Maghiari — o adopta și ea cu bucurie.

Acum câte-va țile, în fine, congregația comitatensă a Uniedoarei—comitat care se află în aceeași situație ca și Făgărașul — a adoptat și densa propunerea Bartha. Ro-mânii membri ai congregațiunei ađ protestat, firește, au dat loc la discuțiuni lungi, dar în zadar au fost toate, fiind-că Maghiarii nici n'au stat să-i asculte. Nu argu-mentele cumițesc vre-odată pe acei care-și ved stăpânirea amenințată și împreună cu ea primejduit și traiul lesne și comod, fără muncă și prin privilegiu.

Sunt toate acestea negreșit semne de pace, cum semne de pace ađ fost proce-sele intentate țiarisților români, cum semn vedit de pace a fost suprimarea gazetelor române de dincolo, cum semn luminos de pace este judecata celor 25 membri ai co-mitetului național, aleși ai aleșilor națiunii române de deste Carpați.

Dar ce prețuesc acestea, pe lângă prim-blarea d-lui Horvath Gyula în București și pe lângă scrisoarea d-lui Hieronymi către societatea carpantină din Cluj, ai că-reia membri, după spusele profesorilor blăjeni, cu sila s'a alăturat la excursiunea studenților români din Blaj.

Români, fiți condescendenți și nu exa-gerați tânguirile voastre!

Scrisori din Ardeal

Banat, 20 Decembre, 1893.

Am fost foarte mirat, când am vedut, că «Pester Lloyd» anunță într'o depeșă primită de la Timișoara aparițiunea țiarului «Drep-tatea» și în același timp organul guvernului român «Timpul» salută și el în termeni foarte simpatici pe întemeetorii noului țiar român.

Mirat am fost, fiind-că tot atunci s'a pu-blicat în «Sadungarische Reform» din Timi-

ȘTIRI DIN STRĂINĂTATE

AUSTRIA

Se depeșează din Parenzo, că președintele a prezentat Dietei Istriei pe comisarul guvernului, atunci, deputații Croației au părăsit sala. Deputații ne mai fiind în număr ședința se ridică.

— Din Viena primim știrea, că Dietele din Austria de Sus și din Triest sunt deschise.

— O depeșă din Viena anunță oficial, că interdicția intrării proveniențelor române este desființată. Interdicția asupra proveniențelor Rusiei este intinsă și asupra proveniențelor Turciei europene și din Asia.

ANGLIA

Din Londra primim știrea că Regina a conferit Emirului Afganistanului marea onoare a ordinului «Băii».

BELGIA

La Tamines, aproape de Namur, o cartușă cu dinamită a făcut explozie în casa unui lucrător minor, a pricinuit stricăciuni însemnate.

La Charleroi s'au găsit mai multe cartușe cu dinamită depuse de alungul zidului atelierului drumului de fer; s'a ordonat anchetă.

BRASILIA

Din Rio-de-Janerio se depeșează, că comandantul corăbiilor străine au adresat amiralului Gama o scrisoare, prin care îi interzic în mod absolut să bombardeze orașul, afară numai în cazul, când ar fi un atac direct al forțelor din Rio.

FRANȚA

— Tipograful Cabos, la care s'au găsit arme compromițătoare pentru d-l Paul eclus, a fost arestat.

Ministrul marinei n'a fost înștiințat că generalul Dodds s'a imbarcat pentru a merge în Europa.

Tribunalul corecțional a condamnat pe răduva Millecamp la 5 ani închisoare, 10 ani de interdicție de lecuire și la 1000 franci amendă pentru spionagiul. Ea comunicase secret a treia persoane, — în loc de a le transmite guvernului, niște documente, care interesau pe aceasta și pe care o persoană le perduse la dânsa.

GERMANIA

Ratificările tratatului de comerț între Germania și România au fost schimbate înmână la ministerul afacerilor străine.

— «*Gazeta de Colonia*» publică o scriere a contelui d'Arnim către d-nul de smarek, prin care respinge acuzațiile auzite în contra tatălui său într-o broșură publicată de d. Blum. Acolo a scris că d. Arnim tatăl ar fi abuzat de situația de ambasador pentru a specula la Bursă. Că scrisoarea d-lui d'Arnim impută d-lui de smarek că ar fi inspirat această publicație și cere explicații.

— «*Reichs Gesetzblatt*» publică tratatul de comerț cu România.

GRECIA

Redactorul ziarului *Clocne* a fost arestat, bănuit fiind că ar fi complice în recentele atentate.

— D. Tricupis a depus pe biroul Camerei budgetul pe 1894. S'a introdus o inovație. S'a pus în dreptul evaluărilor veniturilor, veniturile incasate cu desăvârșire pe timpul exercițiului precedent. Pentru cele d'ântăiu, suma se urcă la 87.229.000 drachme și pentru cele de al doilea 87.134.000. După noul aranjament cupoanele se vor ridica cu diferența de 30% asupra schimbului, la 22½ milioane. D. Tricupis a declarat că budgetul este stabilit după probabilitățile cele mai puțin favorabile. Camera s'a amânat până la 22 Ianuarie.

ITALIA

S'confirmă că sosirea la Roma a episcopului de Tiraspol și audiența lui la Papa la 29 Dec. nu sunt [străine, dificultăților actuale între Vatican și Rusia. Optimiștii cred că raporturile diplomatice oficiale între Vatican și Imperiul Rusesc se vor restabili; înainte de toate se speră că se va opri publicarea unui document pontifical, privitor la situația clerului catolic din Polonia.

SERBIA

O depeșă sosită din Belgrad anunță, că știrea dată de ziarul «Male Novine» și reprodusă de presa străină, de o prestnsă criză ministerială, nu este adevărată și este desmintită chiar de ziarul „MaleNovine”.

STATELE-UNITE

Ziarul «*New-York Herald*» anunță, că s'a declarat rebel între republicele Nicaragua și Honduras. Generalul Bonella a intrat în Honduras și a stabilit acolo un guvern provisoriu. El a fost recunoscut de către președintele din Nicaragua ca șeful puterii executive din Honduras.

SPANIA

Din Madrid primim știrea, că Tribunalul a condamnat pe 3 anarhiști la șapte ani muncă silnică.

CRONICA

Monitorul oficial de adă publică legile care acordă d-lor Dumitru Eremia, Romulus Ionașcu și Gherasim T. Grozescu, români ardeleni, recunoașterea cetățeniei, și d-lui Aristid D. Pulopulo din Giurgiu împământenirea.

Toate vămile din țară au primit ordin să aplice noul tarif modificat de corpurile legiuitoare, cu începere de Luna trecută 1 Ianuarie st. n.

D. general Lahovary, ministru de război, va supune Camerei după vacanța, un proiect de lege pentru reorganizarea Statului major al armatei.

D. Tache Niculescu a fost confirmat în funcțiunea de ajutor de primar în orașul Câmpu-Îng.

Se asigură că d-l C. Popescu, șef de serviciu la C. F. R., va fi numit șef al corpului tehnic superior al statului, în locul răposatului P. Ene.

Ministrul de interne va examina după sărbătorii proiectul de reorganizare a tipografiei Statului.

Legea pentru organizarea poliției rurale va fi pusă în curând în discuțiunea consiliului de miniștri. Probabil că ea va fi prezentată corpurilor legiuitoare imediat după vacanța.

Ieri, la înmormintarea generalului Cernat, s'au rostit două discursuri. Întăiu a vorbit d. general Anghelșcu, comandantul corpului I de armată din Craiova, care a făcut în scurt biografia răposatului, amintind faptele lui militare și incheind cu aceea, că numele generalului Cernat va rămâne strâns legat cu istoria României. Apoi, d. D. A. Sturdza a rostit o cuvintare funebră din partea partidului național-liberal, căruia a aparținut generalul Cernat.

Generalul Vlădescu, șeful casei militare a M. S. Regelui, este bolnav de influență.

Numiri la ministerul instrucțiunii :

D. Fr. Damé, șeful biroului de statistică, a fost numit sub-director al învățămîntului primar, în locul d-lui Virgiliu Popescu, demisionat. Se dice că acesta și-a dat demisia cam fără învoirea sa.

D. I. Eliad Rădulescu a fost numit șef al biroului de statistică.

D. Petre Ionescu a fost numit provisor al internatului liceului Sf. Sava, în locul d-lui N. Codrescu, demisionat.

Pentru ajungerea scopului ce și-a propus societatea studenților ieșeni «*Datoria*», al căreia apel l'am reprodus în numărul precedent, statutele societății prevăd următoarele mijloace :

a). Intemeierea de biblioteci populare—științifice și literare,

b). Fundarea de școli pentru adulți (duminicale și serale), atât în orașe cât și în sate ;

c). Organizarea de conferinți populare cu subiecte științifice și literare ;

d) Organizarea societăților de lectură ;

e). Incurajarea cercetărilor asupra stărei intelectuale și materiale a poporului și răspândirea rezultatelor obținute în pătura cultă prin cărți, conferinți, ziare, etc. și

g). Fundarea a două feluri de ziare sau reviste :

1). pentru propagarea în pătura cultă a ideilor și sentimentelor poporaniste și accentuarea datoriei morale, ce dânsa o are față cu poporul Român, și

2) pentru luminarea păturilor de jos — mai ales la țară.

De altă parte, art. 32 din Statute prevede înființarea în alte orașe și localități de filiale ale societății, în care elementul studențesc va fi înlocuit prin membrii corpului didactic.

LUCRURI URÎTE

Desvoltând o interpelațiune adresată ministrului de interne, d-l Ioan Lecca a citat pasage dintr'un raport confidențial al d-lui fost inspector financiar I. N. Iancovescu.

«Respondându-i, — dice d-l Iancovescu într'un articol publicat în «Naționalul», (23 Dec.),—d. Tache Ionescu a comis față de mine și o nedemnitate, și o lașitate.

Omul, în fața căruia se aruncă aceste vorbe, e consilier al Majestății Sale Regelui Carol I,—ministru de Culte și Instrucțiuni publică, păzitor al bunelor moravuri

Dar poate că nu are d-l I. N. Iancovescu dreptate.

Eată ce dice D-sa:

«D. Tache Ionescu a lăsat să se înțeleagă destul de limpede, că eu aș fi dat raportul d-lui Ioan Lecca și raportul,— de și neînregistrat, prin urmare confidențial — îi fusese dat de către ministerul de interne.

«Cum se poate califica aceasta?

«Apoi același Take Ionescu a sfîșiat raportul meu, punând în indoială exactitatea câtor-va din faptele cuprinse într'insul.

«De astă-dată vinovatul mare, nu este d. Take Ionescu, ci ministerul de Interne, care n'a dat nici raportul complet, nici dosarele cu actele anecdotice, pe care raportul se întemeia. Dacă toate acestea ar fi fost date interpelatorului, de sigur că d. Take Ionescu nu și-ar fi permis să pue la indoială exactitatea afirmațiilor mele.

«Din spiritul și din litera legii de organizare administrativă reese lămurit, că rapoartele inspectorilor administrativi pot fi și confidențiale, și oficiale. Când sunt *confidențiale*, și așa sunt rapoartele de la Bacău, căci nu sunt înregistrate, a nu le divulga nu este numai o obligație a inspectorului față de ministru, ci și a ministrului față de inspector.

«In rapoartele sale, vorbind de administrația unui județ, un inspector care își înțelege bine meseria, nu se poate tot-de-una mări a arăta o stare administrativă oare-care, el trebuie de multe ori să se sue și la cauzele, care au adus și aduc aceea stare de lucruri, și atunci se poate să se vorbească în raport și de persoane influente din localități, de deputați și de senatori etc. In așa împrejurare are drept un ministru de a divulga un raport *confidențial* și de a face nenumerati vrăjmași inspectorului? De câte ori nu mă plâng de aceasta, și dacă ministerul de interne va voi să publice toate rapoartele mele, ori câți vrăjmași mi-ar face acest lucru, eu n'ăș protesta. Aș cere însă un lucru: Când se dă publicității un raport de al meu să se dea complet și cu toate piesele, care îl sprî-jinesc.»

Care va să dică, atât ministrul de Culte și Instrucțiuni, cât și șeful cabinetului au fost de rea credință față cu d. I. N. Iancovescu.

VOCI RUSEȘTI

Diarul «Grajdanine» din Petersburg scrie următoarele sub rubrica: «Persecuțiunile Românilor în Transilvania». — «Guvernul maghiar a interzis diarele «Foaia Poporului» și «Tribuna», două diare, cele mai răspândite, în Sibiiu și singure, care cutează de a vorbi

pentru Români într'un mod drept. Ca pricină a unei măsuri atât de aspre, guvernul maghiar declară a fi tipărirea de către aceste diare a scrisorii lui Brote, membru comitetului executiv național a partidei române, în care este scris, cum că exilul e mai preferabil de cât temnița strîmtă de la Seghedin. Mai departe Brote scrie, că guvernul maghiar tinde a șterge de pe fața pământului pe toți cei din România Transilvăneni, care voiesc a susține naționalitatea lor.

«Interdicerea acestor diare a produs de ambele părți ale Capaților o impresiune foarte grea.

«Cestiunea română în Transilvania și presa ungară. Daily News a trimis pe unul din colaboratorii săi în Transilvania, pentru ca să studieze acolo cestiunea română. Colaboratorul gazetei englese va visita pe toți fruntașii, apărătorii ai afacerii Transilvănene: pe dr. Rațiu, Silași, Coroianu, Podoabă și alții. Din Transilvania colaboratorul diarului Daily News va merge la București.

«Români cu entuziasm întempină acest pas al presei engleze, în acest pas ei ved că soarta românilor din Transilvania începe a interesa unele din țările europene.»

TURBURARILE DIN SICILIA

Troppani, 22 Decembrie. — 200 persoane au făcut manifestație în fața primăriei; au aruncat cu pietre, au spart geamuri. Gardii comunali au intervenit; manifestații au fugit. In spre seară două petarde au pocnit în fața casei senatorului Dali, producend stricăciuni puțin însemnate. — La Gibellina, sa u produs grave turburări; purtătorul unui ordin judiciar a fost arestat.

Diarul «Esercito-Italiano», anunță, că ministrul de războiu este autorizat să cheme sub arme 12,000 oameni din infanterie și bersaglieri din contingentul de la 1869; chemarea va avea loc la 8 Ian. și este independentă de cea din 5 Ian., care de asemenea cuprinde 12,000 oameni. Aceste trupe sunt destinate să completeze pe acele din Sicilia; garnizoana acestei provincii va numera de acum înainte 40,000 de oameni.

PEȘITUL PRIMEJDIOS

După Björnson

(Urmare și sfârșit)

Sosi și Mercurea, și Thore tot păzea patul. Joi a nceput el să chibzuiască, de nu s'ar putea oare, ca pe Sâmbătă să se facă carăși sănătoși. Vineri a și părăsit patul. El își reamintea deslușit vorbele tatălui fetei: «Dacă Sâmbăta ce vine o să scapi de laba lupului Husaby și a puilor lui, a ta să fie căprioara». Mereu se uita el în vecini, la Husaby. «Acolo nu m'așteaptă de cât trântea», să gândea Thore.

După cum am spus deja, la măgura Husaby nu ducea de cât o singură potecă. Dar voinicul totuși trebuia să ajungă acolo, chiar și dacă n'ar merge pe drumul cel drept. O să meargă cu luntrea, să înconjoare limba de pământ și să ajungă în partea cea-l-altă a muntelui, și

o să se urce pe stâncă 'n sus, deși e așa de țipișă, în cât și capra abea o poate urca, — dar totuși se urcă.

Sâmbăta sosi. Thore nu stătu acasă toată diulica. Soarele ardea, în cât prin toate tufșele mijmuia vițățile microscopice,—un cântec din deal resuna din când în când până în vale. Thore ședea în poartă, când ziua se gătea de ducă și o ceață fumurie se lăsa peste zidurile de stâncă. El privi în sus, unde domnea o adâncă liniște, își aruncă ochii în curtea lui Husaby, și deslegând luntrea, se aventă cu dînsa pe valuri, făcend ocolul limbei de pământ.

Aslang, isprăvindu-și lucrul, s'a pus pe odihnă sus pe măgură. Ea se muncea cu gândul, că Thore n'o să poată veni de cu seară, dar o să vină alții destui în locul lui; a deslegat deci pe cănele păstoresc, și n'a spus nimănui unde să duce. S'a așezat la un loc, din care avea o întinsă vedere în vale; dar ceața începu să se lase, și apoi, dînsa chiar nu se simțea în stare să se uite 'n spre vale, căci totul îi amintea de soarta ei. Își schimbă deci locul, și fără a se gândi la ceva, să aședă așa încât avea o priveliște deschisă asupra mării.

Și îi veni pofta să cânte. Incepu o duioasă melodie cu sunri prelungite, și în liniștea nopții atingea depărtările cântecul ei. Ea singură se înduioșase și cânta înainte. De-odată i-se părui, ca și când cine-va i-ar răspunde din prăpastie. «Doamne Dumnezeu, ce poate să fie asta?» se gândi Aslang. Ea se apropiă de malul țipiș, se apucă cu mâinile de o tufă mlădioasă înduioșă tremurând spre prăpastie și privi în jos; înse nimic nu putea vedea. Fjordul zăcea liniștit, nici o pasere nu sbură peste capul lui. Aslang se aședă din nou, și iarăși începu să cânte. Acum înse într'adevăr i se răspunde, și încă cu același ton, și de astă-dată mai de aproape. «Totuși trebuie să fie ceva!» Ea se întoarse iarăși și se plecă spre marginea prăpastiei. Și iată, că vede la piciorul stâncei o luntre priponită, care pare ca o scoică la acea distanță groaznică. Își ținti ochiul mai cu hotărîre înspre prăpastie, și vădu o tichie roșie, de sub care un flăcău voinic urca cu multă silință piezișul perete de stâncă. «Cine să fie oare?» să întrebă ea, lasă vlăstarul de tufă din mână, și fugi de pe acel loc.

Nu îndrăsnea să și răspundă singură la în trebare, dar bine știa dînsa, că cine e. Să trînti pe pajiște și se apucă cu amândoua mâinile pe iarbă, ca și când ar fi apucat ceea ce nu mai poate să lase din mână; dar firea de iarbă slăbea de la rădăcină, și dînsa țipi și invoca pe atotputernicul Dumnezeu, și nu-l părăsească pe dînsul. Dar își aduse a minte, că îndrăsneala lui Thore însemnează o ispitire a lui Dumnezeu, și așa el nu poate să se aștepte la ajutorul atotputernicului «Numai acumă odată», se ruga ea, și îmbrăbrățișa pe căne ca și când ar fi fost Thore pe care vrea să-l țină strîns; ea se tăvăli pe pajiște, și timpul i se părea groaznic de lent în drumul lui.

De odată cănele se smucește din brațul ei: «Ba, au!»! lătră el spre prăpastie, dînd din coadă.

«Ba, au!»! se întoarse el spre Aslang, și puse labele în poală.

„Ba, au!»! salută el înc'odată, către prăpastie, — și iată că o tichie roșie se ridică

ste marginea peretelui de stâncă, și Thore cu Aslang sunt sîn la sîn.

A stat câte-va clipe Thore așa, fără a dice vorbă, și, și ce a spus mai apoi n'avea nici noimă.

Ear bătrânul Knud Husaby, când a aușit spre aceasta, a ășis foarte înțeleaptă vorbă: Vrednic flăcăul, să fie a lui fata».

Sv.

UN ACT DE DREPTATE

Ni se face într'o scrisoare sosită de la Brad împărtășirea, că aprecierile făcute „Gazeta Transilvaniei“ asupra purității d-lui Russu Șirianul și a apărătorului Dr. Pop cu ocașinea celui din urmă proces de presă au produs până chiar și «moderași» o rea impresiune.

Lasă că e cestiune de bun simț să cruțăm pe oamenii care intră în temniță, dar „Gazeta Transilvaniei“ s'a pronunțat că să fi cunoscut discursurile de arestare. De aceea amândouă discursurile s'au publicate în curând în o broșură pusă la dispozițiunea publicului, pentru ca ori-și-cine să poată judeca, dacă li s'au făcut ori nu nedreptate d-lor I. Russu Șirianul și Pop.

Credem, că și fără de aceasta publicul român, atât peste Carpați, cât și aici, aprobă purtarea diariștilor români ce se află în temnița de la Seghedin. Dovada e ștergarea ce s'a pornit între d-șoarele de peste Carpați și între diariștii din Românspre a pune la cale o manifestațiune de iubire și de încredere.

Suntem siguri, că până chiar și conștii noștri de la „Gazeta Transilvaniei“ au făcut acele aprecieri pripite mai mult din exces de zel de cât din răutate.

Situațiunea din Ardeal e atât de grea, atât de încordată, în cât nu trebuie să ne îndră mirarea, dacă unii dintre luptători în poate prea nervoși și ast-fel mai mult ori mai puțin nedrepti.

PRIETENIA RUSEASCA

Am trecut odată unui general rusesc prin munte de ca pus în vigoare un reglement, prin care interzice preambularea orașenilor strădă de la orele 10 seara», și ministrul de externe al României spune în a-sa trimisă comisarului general, că exțițiune nu permitea Rusul nici în casuri boală.

Pe aceste fără de a mai înștiința și pe comitările locale române.

Et Muscal cerea bilete de legitimațiune la sentinelele române, căci uniforma românească și pușca din mâna soldatului în aceea serviciu în câmp nu ii erau des-dovadă, că n'are a face cu niște va-onșii.

La Zimnicea Rușii au alungat din oficiul grafic pe funcționarul român, s'au pus să stăpânirea biuroului și nu mai voiau să primească nici măcar depeșele oficiale românești.

Pe ar în cele din urmă tot au fost puși în ocul lor.

Fără indoială, fiind-că ministrul de externe era Mihail Cogălniceanu, ear ministrul de interne Ioan C. Brătianu, doi oameni, care nu știau ce este condescendența, când vorba e de drepturile țării și de dignitatea ei.

Un singur cas.

La 26 Ianuarie 1878 ministrul de externe trimite comisarului general o adresă, (Nr. 1029), în care se dice:

D-le comisar general,

D. Prefect de Teleorman me informă că comandantul garnizoanei ruse din Zimnicea, colonelul Ostrowerchoff arestează pe fie-care și bate comercianții Români sub cuvânt că *nu ar poseda pașapoarte rusești* și că cu toate intervenirile autorităților noastre, d-sa continuă a comite și tolera fapte de asemenea natură. Dv. cunoașteți, că acest domn colonel comite de cât-va timp ilegalitățile cele mai mari în dauna prestigiului autorităților române.

Vă rog, d-le comisar general, să binevoiti a interveni la locul competente a se pune odată capăt unor asemenea fapte, care, rămânând nepedepsite, ar provoca regretabile conflicte.

Kogălniceanu.

Tot atunci ministrul trimite și agentului diplomatic al Rusiei, Br. Stuart, în aceeași afacere o notă, la care Muscalul răspunde la 30 Ianuarie 1878 (nr. 524) în următorii termeni:

Domnule Ministru,

N'am lipsit a trimite generalului Drenteln nota ce ați binevoit a-mi adresa cu data de 17 (29) Ianuarie nr. 766 cu privire la plângerile ridicate contra colonelului Ostrowerchoff, comandantul trupelor imperiale de la Zimnicea. Reservându-mi a vă face la timp împărtășire despre răspunsul Generalului Drenteln, nu pot să nu vă exprim, Domnule Ministru, chiar de pe acum *regretele mele profunde*, că nota citată conține *expresiuni ireverențioase* în ceea ce privește pe Colonelul Ostrowerchoff, expresiuni, care, așa mi se pare, *n'ar trebui să aibă loc în o corespondență oficială.*

Așa vorbea agentul diplomatic al Rusiei cu ministrul de externe al României aliata cu Țara.

Cum ar fi vorbit el, dacă ministrul n'ar fi fost M. Cogălniceanu, ci vre-un alt om mai *reverențios*?

Reposatul M. Cogălniceanu îi răspunde prin nota de la 7/19 Februarie 1878:

Domnule Agent.

Răspunzând la nota ce ați binevoit a-mi adresa la 30/11 (Nr. 524) spre a adeveri primirea comunicațiunii, prin care am arătat procedările atât de regretabile ale Colonelului Ostrowerchoff la Zimnicea, nu pot să vă ascund cât sunt de surprins de a vedea calificate ca ireverențioase expresiunile întrebunțate în ceea ce privește pe un oficer, *care dilnis violează stipulațiunile unei convențiunii internaționale ce poartă semnătura Cancelarului imperiului rusesc, dată în urma unei patente semnate de M. S. Impăratul Alexandru II.* Sunt chiar nevoit a observa, că în ceea

ce privește conduita Colonelului în cestiune expresiunile sunt încă prea moderate și că în asemenea împrejurări e o datorie să numim *lucrurile cu numele lor* etc. etc.

Aceasta va să dică pe rusește relațiuni de bună prietenie.

Dar acesta nu e de cât un colțisor.

Documentele publicate de d-l Vasile M. Cogălniceanu, fascicula ce va ieși dîilele aceste de sub tipar, desveluiesc întregul șir de miserie, prin care țara a avut să treacă în timpul alianței cu Rușii.

DIVERSE

Nu tocmai corect

Intre diversele unei gazete germane a fost deunădă următoarea rectificare: „Notița noastră, că o bucătăreasă din Waibstadt s-a dat cu capul de perete din cauza unui amor nefericit, n'a fost tocmai corectă. Lucrul nu s'a întâmplat în Waibstadt, ci la Hilsbach; nu era o bucătăreasă, ci un soldat; cauza n'a fost amorul nefericit, ci «delirium tremens» de beție și moartea lui n'a urmat prin spargerea capului de peret, ci prin strangulare.

Omorit în carieră de peatră

Locuitorul Ioan Gh. Dumitru Bizon, din comuna Albești, județul Mușcel, în ziua de 9 Decembre a. c., pe la orele 2 p. m., pe când se afla în cariera din care se extrage peatra de construcțiune, numită «Bleaju» din aceea comună, voind să sape pământul ce acoperia piatra, s'a suit cu tovarășul său Dumitru Gh. Ene d'asupra unui colț de pământ, care amenința să cadă peste ei, și, pentru a putea face aceea săpătură, numitul Bizon s'a legat peste mijloc cu capul unei sfori, iar pe cel-alt capăt al sferei l-a legat de o tufă de mestecăcăn; apoi s'a lăsat în jos pe coastă până la pământul ce amenința căderea, unde, săpând cât-va timp, s'a prăvălit toată coasta împreună și cu tufa de care era legat Bizon, ast-fel că el, cădând în carieră de la o înălțime de 15 metri, a fost grav rănit și zdrobit în bolovani, iar în dimineața zilei de 12 Decembre a încetat din viață. Dumitru Gh. Ene însă, care se afla d'asupra colțului surpat, s'a retras la timp de pe acel teren și a scăpat.

Activitatea „Kulturegylet“-ului Ardelenes

După un raport al secretarului, averea în bani a Kulturegylet-ului ardelenes s'a sporit în anul trecut de la 940,105 fl. la un milion. Bugetul anual a fost de 52,271 fl. 45 cr. Sunt subvenționate regulat din partea societății: 1 școală de agricultură; 7 biserici catolice, 7 reformate, 1 luterană și 1 israelită — total 16 biserici; apoi 6 scoale cat., 26 reform., 3 unitare, 1 gr. cat., 8 „naționale“ (ungurești), o comercială, 25 kișdedovuri, 4 profesoare de lucru de mână, 1 orfelinat, 4 școle industriale, 1 școală de lemnărie; se mai dau din partea societății 10 stipendii la o școală reală superioară, 5 premii pentru școale poporale și 1 premiu pentru un învățător poporal. Societatea susține 45 biblioteci poporale și 16 reuniuni de cântări; ea și-a estins activitatea peste 143 comune și are 60 de filiale. Adunarea generală pentru anul 1894 și-o va ține «Kulturegylet-ul» în Turda.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Cu începere de așteptare ministerele au luat vacanțe până dupe sărbători.

Aseară s'a găsit înghețat un individ în dreptul hotelului Patria.

Nenorocitul a fost dus la spitalul Colțea, unde i s'a dat ajutoarele necesare.

El nu mai putea vorbi.

Trenul de Turnul Măgurele ce trebuia să pornească ieri la 9 ore spre București a fost suprimat din cauză că linia a fost înămolită de viscol.

Trenul ce trebuia să sosească la Turnu Măgurele a fost înămolit în gara Salcia.

Gazetele officioase anunță, că numirea părintelui Angelici la scaunul arhiepiscopal latin din București n'a fost primită de guvernul român, care nu va intra în relații cu noul prelat.

Eri s'a găsit într-o căruță care intra în oraș pe la bariera Colentinei, un țeran mort din cauza gerului.

Cadavrul a fost dus la morga orașului.

Procesul căpitanului Caliman, care era să se judece ieri, s'a amânat pentru 28 Decembrie, fiindcă membrii consiliului de război au asistat ieri la înmormintarea generalului Cernat.

Cursurile tuturor școlilor primare au fost închise ieri după amiazi.

Trenul de București pentru Iași a plecat cu o mare întârziere aseară.

Până acum nu se poate ști la ce oră va sosi trenul pe Vârciorova așteptat, de oare-ce telegrafu, este întrerupt de viscol.

Trenul de Vârciorova a plecat așteptat din București cu o întârziere de aproape un ceas.

Trenul de Ițcani va veni în București cu o întârziere de trei ore.

Trenul de Galați abia a putut veni așteptat în București, având o întârziere de mai multe ore.

Trenul de la Fetești este înămolit și linia este astupată de nămeții de zăpadă aduși de viscol.

Trenul de Giurgiu de asemeni nu poate să circule din pricina zăpezii, care a fost dusă pe linii de viscol.

Trenul de la Corabia este înămolit.

De ieri încă trenul de la Slobozia nu mai putea circula, linia fiind astupată cu totul.

Astăzi dupe amiază toate trenurile vor pleca cu întârziere din București, de oare-ce drumul este foarte greu.

Magazia aciselor la gara de Nord era să ardă aseară, dacă pompierii nu veneau în grabă.

Focul a început de la coșul sobei.

Viforul de astăzi noapte a derimat acoperișul la o casă din strada Văcărești.

Mai mulți arbori au fost ruși.

O concurență îndrăzneală se practică de câte-va zile în capitală, după câte istorisește «Constituțional».

Mai mulți indivizi, profitând de publicația ministerului de finanțe că *biletele ipotecare* nu au curs de cât până în ziua de 25 Decembrie, spun lumii că *biletele de bancă* nu mai vor avea curs și cumperă de aceste bilete din urmă cu un preț scăzut.

Alaltă-eri și ieri s'au depus la Casa de Depuneri și Conscripțiuni banii deja gașiți din moștenirea răposatului Episcop Inocenție al Buzăului.

În luna Ianuarie va da societatea studenților universitari «Unirea» un bal. Venitul balului e destinat jumătate pentru «Liga culturală», iar cealaltă jumătate pentru fondul societății universitare.

Societatea politehnică din capitală a pus în circulație prin capitala o invitație către membrii săi și adresata totodată și altor persoane, cu rugăciunea ca la anul nou 1894 în loc să trimită cărți de vizită și telegrame ca felicitări, să lase aceste simple formalități, și banii ce ar fi costat timbrele ori taxele telegramelor să-i depună pe altarul cestiunii naționale, trimițându-i «Ligei culturale».

Aseară, Miercuri, s'a reprezentat la Teatrul Național pentru a doua oară opera «Lohengrin» de Wagner. — Public a fost foarte puțin, probabil că din cauza viscolului și nămeților de zăpadă ce acoper străzile. — Reprezentațiunea a eșit foarte bine.

Institutul Tipografic din Sibiu a adresat următoarea scrisoare abonaților celor două ziare române suprimate de justiția maghiară:

«Pentru-ca să se poată înlătura piedecile ce s'au fost pus în calea publicării mai departe a celor două ziare ale partidului național, «*Tribuna*» și «*Foia poporului*», s'a cerut un timp mai îndelungat, de cât am crezut la început.

«Cu onoare rugăm pe Domnii abonați ai acestor două ziare să bine-voească a lua spre știință, că în urma stăruitoarelor lucrări ale frunțașilor partidului național, peste două trei zile vom fi puși în puțința de a publica earași amândouă ziarele.

«Sibiu, 20 Decembrie 1893».

Convențiunea comercială cu Germania s'a promulgat și s'a publicat în *Monitorul oficial* de ieri.

Monitorul nu spune însă absolut nimic despre ziua când acea convențiune va intra în vigoare.

Astăzi dupe amiază viscolul a mai încetat în capitală.

D Doctor Minovici a fost autorizat de ministerul cultelor și instrucției publice să ție la facultatea de drept un curs de medicina legală și de antropologia criminală.

Cursul va începe după Crăciun.

Tinărul Bacalogu, despre care am vorbit în mai multe rânduri, a încetat de viață după o crudă suferință.

El va fi înmormintat mâine.

BIBLIOGRAFIE

Acte și documente din Corespondența diplomatică a lui Mih. Cogălniceanu, — publicate Vasile M. Cogălniceanu. — A ieșit de la tipar și fascicula IV-a volumului I.

Memorialul delegațiunii consiliului general Județului Constanța asupra situațiunii acei județe, prezentat M. Sale Regelui. O broșură de 16 pag. tipărită la București, tipografia «C. tenberg».

Introducere la Economia politică. Lectiune de deschidere a cursului ținut facultatea de drept din Iași, — de N. Basiles

Memoriile Doamnei Felicia Rațiu. — Vândutul din *Turda*. — Tipografia «*Voința Națională*» Edițiunea Ligei culturale, secțiunea Olt. Prețu-leu 50 b.

Răspundător pentru redacție **Ion Slavici**.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul Meteorologic

București 3 Ianuarie st. n. 12 ore ziua
Înălțimea barometrică la 0°.758. 4
Temperatura aerului. — 11. 5.
Vântul furtună de la NE.
Starea cerului Zăpadă.
Temperatura maximă de ieri — 1°. 0.
» min. de astăzi — 11°. 0.
» la noi a variat între + 3° și —

Noaptea a început vânt foarte tare; astăzi dimineață viscol cu zăpadă și vânt furtunos care continuă, Barometrul a crescut în noaptea.

Zăpadă a mai căzut în următoarele localități: Buzoni, Bacău Slatina cu viscol, Fălticeni, Cucu viscol, Botoșani, C. de Argeșiu, Seve cu viscol, Găești, viscol, Pășcani, Strehai Ciova viscol, T.-Măgurele Sinaia, Vaslui So Bechet viscol violent, Ocnele-Mari.

TEATRUL NAȚIONAL

SOCIETATEA DRAMATICĂ

Joi 23 Decembrie 1893

Se va reprezenta pentru a doua oară piesele

Legatarul universar

Comedie în 3 acte de d. I. F. Regnard, tradusă în versuri de d. Th. M. Stoencescu.

Spectacolul se va sfârși cu:

SAPHO

Comedie într'un act de **Armand Silvestre**, trad. în versuri de A. din DORNA, muzica de D. C. DIMITRESCU

Inceputul la 8 ore seara precis

PREȚUL LOCURILOR

Loje avant scene. 30 lei; Loje benoar, 25 lei; L. rangul I, 20 lei; Loge rangul II, 12 lei; Stal I, 5 lei; Stal II, 4 lei; Stal III, 3 lei. — Galeria 1 leu.

TEATRUL NAȚIONAL

OPERA ITALIANĂ

Sămbătă 25 Decembrie 1893

LOHENGRIK

Mare operă în 3 acte de WAGNER

Inceputul la 8 ore jum. precis

CEL MAI SUPERB CADOU DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

COLECȚIUNEA REVISTEI

A MICUL COPIILOR

PE ANII 1891-92-93

DOUĂ VOLUME IN CUARTO, PESTE 1.500 PAGINI TEXT

Având peste 400 de tablouri!! — Cu preț de 10 lei

Aceste volume conțin: Un romanț pentru copii, scris de D-ra Julia B. Hasdeu; Un cântec de leagăn (cuvinte de D-ra Julia B. Hasdeu, muzica de G. Ștefănescu, profesor de conservator); o mulțime de nuvele, istorioare, povești, basme, anecdote, descrieri de voiagiuri, din viața animalelor, păsărilor și insectelor, poezii, șarade, enigme, etc.

Depus spre vânzare numai la librăria I. V. SOCEC.

FONDERIA DE LITERE

MAȘINI NOUI
DIN FABRICA
FOUCHER FRÈRES
DIN
PARIS

THOMA BASILESCU

BUCUREȘTI

MATRIȚE ORIGINALE
DIN
AMERICA
FRANȚA
GERMANIA
ITALIA

PESTE 30.000 MATRIȚE ORIGINALE
DE DIFERITE CARACTERE
LATINE, GERMANE, RUSE, BULGARE, GRECE, EBRAICE

FURNITURI COMPLETE PENTRU INSTALAȚIUNI NOI DE STABILIMENTE TIPOGRAFICE

NOTE MUZICALE ȘI LITERE CYRILICE PENTRU CĂRȚI BISERICESCII

COLECȚIUNI NOUI DE ORNAMENTE

Prețurile Stabilimentului sunt cu 25%, mai estine de cât ale tuturor fabricilor din străinătate, osebit de speșele de vamă și transport.

Se primește în schimb material vechiu cu prețuri avantajoșe

BOGAT ASORTIMENT IN LITERE
DE
FANTEZIE, TITLURI, CALIGRAFICE, GOTICE, FLORATE, ETC. ETC.

CLIȘERIE
ULTIMUL SISTEM IN METAL SI GALVANOPLASTIE

LINII DE METAL, TĂIATE SISTEMATIC

REGLEȚI, QUADRAȚI ȘI TOT FELUL DE ALBITURI

Condiționi favorabile în plăși

Compoziția și aligatul din fonderia Thoma Basilescu

B. D. ZISMAN

DEPOSITARUL GENERAL DE LA

COMPANIA AMERICANA

BUCUREȘCI. — Calea Victoriei, No. 44. — BUCUREȘCI
(lângă farmacia Brus, vis-à-vis de Luvru)

MAȘINE DE CUSUT neîntrecute în SOLIDITATE, LUCRARE și ELEGANȚA

Premiate la tôte expoșițiunile cu primele Medalii și Diplome de onóre
Peste 5 milioane sunt în întrebuintare. — Garanție pe 5 ani.

Biciclete de siguranță „SPORT” din cari am vândut peste 400 bucăți în România fiind cele mai apreciate în străinătate! Mers ușor! Eleganță completă! Cea mai mare soliditate!

VÎNZARE ÎN RATE

Cataloge și informațiuni GRATIS și FRANCO, rugând a comunica ce anume voiți să cumpărați.

LIBRARIA IG. HAIMANN, BUCURESCI

Cu începere de la 19 Noembrie 1893 punem în vânzare regulat în fie-care Sămbătă câte o fasciculă din

Fie-care fasciculă coprinde 4 coli din scrierile autorilor Români și traduceri din scriitori străini însemnați, și se vinde cu 50 de bani în totă țara. Abonamentele se plătesc înainte și se fac numai direct la noi.

Prețul unei fascicule de 4 coli, 50 bani

Biblioteca Română Contemporană

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂȚĂ

Biblioteca Română Contemporană are de scop a mijloci răspândirea cărților românesce, oferindu-le cu un preț foarte scăzut.

Biblioteca Română Contemporană înlesnesce tutulor formarea de bibliotecă românesce, cu o cheltuială de 40—50 bani pe săptămână numai.

ABONAMENT pentru 50 fascicule, 20 lei
" " " 25 " 11 "
trimise franco în totă țara.

IG. HAIMANN, LIBRAR-EDITOR
BUCURESCI

Fie-care fasciculă e broșată ast-fel ca să permită defacerea cōlelor și strângerea lor în volume separate, formând ast-fel opere întregi de o valoare împătrită de cât cea plătită pentru fasciculele.

Primele fascicule vor coprinde, între altele: **Trubadurul** de Delavrancea, **Năpasta** de Caragiale, **Influența**

împrejurărilor de Lamarck, **Basmele** lui Stăncescu, **Poesiile** lui Neculai Iorga, Carol Scrob și a altor poeți români vestiți, **Literatura populară română** de Dr. Gaster, **Conferințele Atheneului Român**, etc. etc. etc.

